

Санітарно – просвітницька інформація

Поліомієліт: чому профілактика критично важлива і що змінив новий Календар щеплень в Україні

Поліомієліт часто помилково вважають «хворобою минулого», але це небезпечне інфекційне захворювання досі залишається реальною загрозою. ВООЗ наголошує, що поліо переважно уражає дітей віком до 5 років, однак захворіти може будь-яка невакцинована людина. Хоча світ досяг величезного прогресу в боротьбі з поліомієлітом, ризик не зникає доти, доки поліовірус продовжує циркулювати хоча б у частині країн.

Поліовірус вражає нервову систему і може спричинити повний параліч буквально за лічені години. Початкові прояви інфекції нерідко нагадують звичайне вірусне захворювання: підвищення температури, втому, головний біль, блювання, біль у кінцівках, скутість у шії.

Ще одна небезпека полягає в тому, що поліовірус здатний поширюватися непомітно. За даними CDC, більшість інфікованих не мають видимих симптомів, приблизно 1 із 4 людей переносить інфекцію у формі грипоподібного стану, а вірус може виділятися з носоглотковими секретами 1–2 тижні та з випорожненнями 3–6 тижнів, навіть якщо хвороба перебігає безсимптомно. Передавання відбувається переважно фекально-оральним шляхом, тобто через забруднені руки, воду, їжу, предмети побуту. Саме тому поліо не любить зволікання: коли з'являється один клінічний випадок, це вже може означати ширше приховане поширення вірусу.

За даними ВООЗ, одна з 200 інфекцій призводить до незворотного паралічу, а серед паралізованих 5–10% помирають через ураження дихальних м'язів. Водночас «ліків від поліомієліту не існує», а єдиним ефективним способом профілактики залишається вакцинація. Для запобігання спалахам потрібно досягати дуже високого рівня колективного імунітету — до 95% щепленого населення. Це той випадок, коли одна ін'єкція на роки важливіша за сотні слів заспокоєння після зараження.

З 1 січня 2026 року в Україні діє оновлений Національний календар профілактичних щеплень. Для профілактики поліомієліту тепер передбачено п'ять щеплень: у 2 місяці, 4 місяці, 6 місяців, 18 місяців та 6 років. Важлива зміна полягає в тому, що для всіх цих доз застосовується лише інактивована поліомієлітна вакцина (ІПВ).

Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України здійснює постійний моніторинг епідемічної ситуації та охоплення щепленнями населення Донецької області.

Дізнатися про наявність вакцин в медичних закладах Донецької області можна на офіційному сайті ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» за посиланням [ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»](https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/) <https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/>

#Поліомієліт#ЗахистДорослих#ВакцинаціяРятує#ДонецькийОЦКПХ #

